

مادیات؛ مهم‌ترین علت وقوع جنایت

قتل افراد متمکن توسط پرستاران یا خدمتکاران یک آسیب اجتماعی است که نیاز به بررسی دارد. براساس دیدگاه پترین سوروکین، استاد دانشگاه هاروارد، در حال حاضر

افکار مردم جهان و از جمله کشور ما، بر مادیات، حسیات و پول استوار است. بر اساس تئوری سوروکین، ذهنیت افراد بشر در سه مرحله گنجانده شده است.

امرحله اول، دوره عقلانیت و ذهنیت است. در این دوره که شامل قرن اول تا پنجم میلادی می‌شود، آنچه حاکمیت داشت، عنصر عقل بر رفتار و گفتار و کردار افراد بود. دوره دوم که دربرگیرنده قرن پنجم تا ۱۳ میلادی است، دوره شهودی است. در این دوره، معنویات، مذهب، اخلاق و تقوا حاکم بود. در دوره سوم که از قرن ۱۶ و ۱۷ به بعد آغاز می‌شود، آنچه ذهن افراد را تسخیر می‌کند، مادیات و ذهنیات است. انسان‌ها ارزشی ندارند و ارزش آنها بر اساس میزان دارایی‌شان سنجیده می‌شود. به قول جامعه‌شناسان، دوره اگوئیسم است، یعنی خودمداری، خودمحوری، خودخواهی و مصلحت‌گرایی. افراد دیگر سود و نفع خودشان را جست‌وجو می‌کنند.

در چنین شرایطی افراد به صورت ربات درآمد و بی‌هویت می‌شوند. آنچه که در حال حاضر هویت افراد را تعیین می‌کند، ظاهر آنهاست. خاطراتان باشد چند سال پیش پسر پولداری در اصفهان با یک خودروی مدل بالا با جوانی

ما درخصوص موضوع استخدام پرستار و خدمتکار برای نگهداری از سالمند یا کودک، نظارت کافی وجود ندارد و ضعیف است. درحالی‌که سازمان‌های متولی باید نظارت تام و ویژه‌ای روی این مسأله داشته باشند.

مردم باید از سابقه پرستاری که می‌خواهند برای سالمند خود استخدام کنند، مطلع باشند تا اگر اتفاقی رخ داد، بتوانند پیگیری کنند. در کشور ما چون این پدیده تازه‌گی دارد، آن امکانات لازم برای نظارت روی پرستاران و خدمتکاران وجود ندارد. مثلاً نصب دوربین مداربسته می‌تواند بر عملکرد آنها نظارت داشته باشد. در نبود نظارت، کنترل به خوبی انجام نمی‌شود و برخی با سوءاستفاده از شرایط کنترلی ضعیف، جان افراد را می‌گیرند.

تصادف کرد و جوان جاننش را از دست داد. پاسخ خواهر راننده چه بود؟ گفت دیه‌اش را پرداخت می‌کنم. این قدرت همان پول و مادیات است. در شهرها که دنیای بیگانه‌ها، بی‌کسی و تنهایی است و کسی، کسی را نمی‌شناسد به قول مکتب شیکاگو، مجرمان در انبوه انسان‌ها گم می‌شوند. خودکنترلی در چنین شرایطی ضعیف است و به همین علت معنویت و انسانیت کمرنگ می‌شود. در جامعه ما و در جهان، اقتصاد اصل اول است و وقتی شرایط نابه‌سامان باشد، مشخص است که عده‌ای در لباس خدمتکار و پرستار دست به جنایت می‌زنند تا به اموال صاحبخانه ثروتمند دسترسی پیدا کنند. در کنار بحث مادیات، باید به موضوع استخدام این افراد هم توجه داشت. در کشور

وسوسه مالی؛ عامل تعیین‌کننده قتل

انگیزه‌های مختلفی برای ارتکاب قتل توسط پرستاران و خدمتکارانی وجود دارد که با نیت کمک به خانه افراد کهنسال دارای تمکن مالی بسیار خوب می‌روند اما در بین انگیزه‌ها، وسوسه مالی بسیار قوی‌تر عمل کرده و وقوع یک جنایت را رقم می‌زند.

عبدالصمد خرمشاهی
 وکیل دادگستری

البته در ابتدای کار شاید چنین افرادی سوءنیت خاصی نداشته باشند اما با فراهم شدن شرایط و محیط، اقدام به جنایت کرده‌اند تا ره صد ساله را یک شبه طی کنند. در این بین، تعداد محدودی از این افراد هم وجود دارند که با توجه به تعهدی که داده‌اند، وسوسه نمی‌شوند اما معمولاً بین ۹۰ تا ۹۵ درصد چنین افرادی با فراهم شدن شرایط و تحت تأثیر ضمیر ناخودآگاه خود دست به قتل می‌زنند. در این بین، بحثی که ممکن است مطرح شود، این است که چطور افراد توانایی این را پیدا می‌کنند فردی را به قتل برسانند که پیر و فرتوت است و توانایی دفاع از خود را ندارد. این مسأله به خصوصیات درونی و روانی فرد مرتکب بستگی دارد که تا چه اندازه می‌تواند بر فضا و خصلت انسانی غلبه کرده و مرتکب جنایت شود. انگیزه‌های انسانی در این جنایتکاران چندان قوی نیست و غلبه با انگیزه‌های شیطانی است. گرچه ممکن است پس از جنایت هم دچار عذاب وجدان شوند اما همان‌طور که اشاره کردم، غلبه با نیت پلیدی است که فاجعه قتل را رقم می‌زند.

هوشیاری در زمان استخدام خدمتکار

سردار رضا مودن، معاون مبارزه با سرقت پلیس آگاهی فراجا با تأکید بر این که شهروندان برای انجام امور منزل خود باید نیروهای خدماتی را از شرکت‌های معتبر و قانونی به کار گیرند، می‌گوید: در صورت سوءاستفاده یا سرقت از منزل، با داشتن آدرس شرکت‌های مزبور، راحت‌تر می‌توان با استناد به قرارداد و اجاره‌نامه از طریق قانونی اقدام کرد.

براساس پرونده‌های موجود، برخی از این افراد سودجو پس از جلب اعتماد و حس همدلی با صاحب منزل در زمان مناسب به تنهایی یا با همکاری همدستانش، وسایل با ارزش را به سرقت می‌برند. هنگام به‌کارگیری نیروهای خدماتی، شخصاً در منزل حضور داشته باشید؛ همچنین اشیاء، اسناد و پول نقد را در جای امن نگهداری و دور از دسترس و محدوده نظافت آنان قرار دهند. ضمن این که هنگام استخدام پرستار برای نگهداری از سالمند نیز حتماً از سابقه او مطلع باشند و سعی کنند از شرکت‌های معتبری که دارای مجوز معتبر هستند، نسبت به استخدام پرستار اقدام کنند.

قتل با گرسنگی و تشنگی

وقتی فرزندان پیرزن ۶۰ ساله برای مادر ثروتمندشان پرستار خانگی استخدام کردند، فکرش را هم نمی‌کردند همان پرستار، مادر پیرشان را به قتل برساند. جنایتی که آبان سال ۹۳ در خانه‌ای ویلایی در یکی از روستاهای حومه شهرستان بهشهر رخ داد و سروصدای زیادی در روستا به‌پا کرد.

خبر قتل پیرزن زمانی در روستا پیچید که به ماموران خبر رسید جسد زنی با دست و پای بسته در ویلایی در بهشهر پیدا شده است. با اعلام این خبر، ماموران به خانه ویلایی رفتند و پس از بررسی‌های اولیه و تحقیقات پزشکی قانونی مشخص شد پیرزن به علت بسته بودن دست و پا و بر اثر گرسنگی و تشنگی جان داده است.

قتل محرز بود و حالا ماموران باید رد قاتل یا قاتلانی را می‌زدند که پیرزن را به این شکل فجیع به قتل رسانده بودند. جریان تحقیقات، کارآگاهان پلیس را به دوزن به نام‌های نازنین ۴۶ ساله و سودابه ۴۷ ساله رساند که یکی از آنها به عنوان پرستار خانگی هرازگاهی برای کمک به پیرزن به خانه او رفت و آمد داشت.

هر دوزن دستگیر شدند و بازجویی از آنها آغاز شد. هر دو در جریان بازجویی‌ها، ارتکاب قتل را انکار کردند، اما وقتی در برابر شواهد پلیسی قرار گرفتند، چاره‌ای جز اعتراف به قتل نداشتند. آنها گفتند هدف‌شان از ورود به خانه پیرزن، سرقت طلا و جواهراتی بود که او در خانه داشت. برای همین دست و پاهایش را بستند و پس از سرقت طلاها از خانه فرار کردند.

هنگام به‌کارگیری

نیروهای خدماتی،

شخصاً در منزل

حضور داشته باشید؛

همچنین اشیاء، اسناد

و پول نقد را در جای

امن نگهداری و دور از

دسترس و محدوده

نظافت آنان قرار دهند

